

De Digital Single Market:

online shoppen in Duitsland en binge- watchen in Spanje

Niet alleen de Jonge Balie in Den Haag viert dit jaar een feestje. De Europese Unie viert dat de interne markt 25 jaar bestaat. In die 25 jaar heeft de interne markt veel goeds gebracht voor zowel burgers als bedrijven in Europa. Door een markt zonder binnengrenzen te creëren waarin het vrij verkeer van goederen, personen, diensten en kapitaal centraal staat, is het Europese BNP met 1,7% gegroeid en zijn er miljoenen banen bijgekomen.¹ In diezelfde 25 jaar is technologisch veel veranderd. De opkomst van het internet en digitale technologieën bieden de interne markt nieuwe uitdagingen, maar vooral kansen. De interne markt wordt daarom omgevormd tot een digitale interne markt (Digital Single Market). In dit artikel voor de lustrumglossy met als toepasselijk thema “#let’s get digital” wordt ingegaan op de laatste EU ontwikkelingen en – misschien nog wel belangrijker – ‘what’s in it for you?’.

#DigitalSingleMarket

De Europese Commissie heeft in 2015 haar Digital Single Market-strategie gelanceerd, omdat de kansen, die de digitalisering onze samenleving biedt, nog te weinig werden benut. Uit onderzoeken bleek dat slechts 15% van de consumenten online aankopen doet in een ander EU-land, maar ook dat 63% van de websites geen grensoverschrijdende verkoop toestaat.² Daarom heeft de Commissie actie ondernomen. Er zijn regels opgesteld om consumenten die online aankopen doen te beschermen, mogelijke concurrentieproblemen zijn geïdentificeerd, verschillende btw-regels zijn (verder) geharmoniseerd om de lasten voor bedrijven bij grensoverschrijdende verkoop terug te dringen etc.³

#Online shoppen

Een volgende belangrijke stap is dat geoblocking en -discriminatie worden verboden. Geoblocking is een praktijk waarbij een (potentiële) klant op grond van nationaliteit of geografische locatie wordt geblokkeerd om een online aankoop te doen. Stel, je wilt een laptop kopen en komt erachter dat de laptop het goedkoopst is op een Duitse site. Op het moment dat je naar die Duitse site wilt gaan wordt de website geblokkeerd, automatisch doorgeschakeld naar de Nederlandse site of kun je de aankoop alleen voltooien met een Duitse betaalrekening. Geodiscriminatie houdt in dat je wel naar de Duitse site kan en de laptop kan kopen, maar niet tegen dezelfde voorwaarden, omdat je geen lokale consument bent. Zo moet je misschien een hogere prijs betalen. Het wordt je daardoor onmogelijk gemaakt om hetzelfde product (goedkoper) in een andere lidstaat te kopen.

Om hier een einde aan te maken⁴, is een verordening aangenomen die – kort gezegd – regelt dat bedrijven niet langer mogen discrimineren op basis van de nationaliteit, woon- of vestigingsplaats van de klant.⁵

De verordening verplicht bedrijven alleen niet om hun producten in een andere lidstaat af te leveren, als zij die optie niet ook aan lokale klanten geven. Om te bevorderen dat die laptop alsnog bij jou bezorgd kan worden, is de Verordening voor grensoverschrijdende pakketbezorging aangenomen. Die moet ertoe leiden dat de grensoverschrijdende pakketmarkt transparanter en concurrerender wordt, zodat jij zelf makkelijker in staat bent een pakketvervoerder in te schakelen en de laptop alsnog (voor een redelijke prijs) krijgt thuisbezorgd.⁶

#Binge-watches

Helaas geldt de geoblocking-verordening niet voor audiovisuele diensten (streamen en downloaden van films, series en bijvoorbeeld sportuitzendingen) en maar beperkt als het gaat om (niet-audiovisuele) auteursrechtelijk beschermde werken (zoals e-books en muziek). Als bijvoorbeeld een nieuwe serie al wel wordt getoond in Frankrijk, maar nog niet in Nederland, kun je met een beroep op de geoblocking verordening niet afdwingen dat je die serie toch in Nederland kan bekijken.

Wel kun je sinds 20 maart 2018 in andere lidstaten dezelfde series en films kijken als in Nederland, bijvoorbeeld met je Netflix-abonnement. Voorheen werd je account nog wel eens geblokkeerd of had je geen toegang tot hetzelfde aanbod zodra een

**Mr. drs. D.P. Kuipers en
mr. M.A.M.L. van de Sanden**
Bird & Bird LLP

aanbieder merkte dat je vanuit het buitenland inlogde. De zgn. portabiliteitsverordening⁷ bepaalt kort gezegd dat aanbieders van betaalde online-content diensten abonnees, die tijdelijk in een andere lidstaat verblijven, dezelfde toegang tot deze diensten bieden als zij in hun eigen lidstaat hebben.

#What's in it for you?

Met de totstandkoming van de Digital Single Market vervagen de (digitale) binnengrenzen van de Europese Unie nog meer dan al het geval was. Er wordt alles aan gedaan om jou als consument betere toegang te geven tot producten en diensten binnen de EU. Wil je online shoppen bij een Duitse winkel? Geen probleem. Wil je binge-watchen op een regenachtige vakantiedag in Spanje? Be our guest. Wij zouden daarom willen eindigen met: #What's not in it for you?

¹Europese Raad, Digitale eengemaakte markt voor Europa, 13 april 2018 (www.consilium.europa.eu/nl/policies/digital-single-market/).

²Europese Commissie, persbericht Digitale eengemaakte markt voor Europa: Commissie stelt zestien initiatieven voor, 6 mei 2015.

³Europese Commissie, Shaping the Digital Single Market, (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/shaping-digital-single-market>).

⁴Het kan overigens ook gaan om bevoordeling van lokale klanten bij de verkoop van toegangskarten voor pretparken of popconcerten of autohuur in een andere lidstaat.

⁵Verordening (EU) 2018/302 van 28 februari 2018.

⁶Verordening (EU) 2018/644 betreffende grensoverschrijdende pakketbezorgdiensten van 18 april 2018.

⁷Verordening (EU) 2017/1128 van 14 juni 2017.